

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता						पूर्णाङ्क :- ३०
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड क - (५० अङ्क)

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- १.१ सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपायहरू
- १.२ प्रशासनिक विधिहरू (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)
- १.३ संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता र समूहगत कार्य
- १.४ व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- १.५ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- १.६ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- १.७ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- १.८ व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- १.९ व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन र गुनासो व्यवस्थापन
- १.१० वार्ता तथा संभौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान
- १.११ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्त्व
- १.१२ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- १.१३ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- १.१४ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- १.१५ विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
- १.१६ विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरू वारे जानकारी
 - सार्वजनिक नीजि साभेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
 - व्यवस्थापन करार (Management Contract)
 - कर्पोरेटाइजेशन
 - निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
 - स्थानीय तहमा हस्तान्तरण र संचालन

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

१ विकास प्रशासन र व्यवस्थापन

- १.१ विकासका प्रशासनका सिद्धान्तहरू
- १.२ नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौतीहरू
- १.३ नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- १.४ नेपालमा आयोजना व्यवस्थापन
- १.५ भ्रष्टाचार विरुद्धको शुन्य सहनशीलताको अवधारणा र नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणको संस्थागत व्यवस्था
- १.६ अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रणाली (विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एशियाली विकास बैंक)
- १.७ खुल्ला अर्थतन्त्र र व्यापार उदारीकरण
- १.८ वैदेशिक रोजगार र सेवा व्यापार
- १.९ अन्तर्राष्ट्रिय आवागमन र व्यापार सहजीकरण
- १.१० वार्ता र सौदावाजी सम्बन्धी कला

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.११ दिगो विकास, वातावरण र जलवायु परिवर्तन
- १.१२ गरिवी निवारण : नेपालमा यसका लागि गरिएका प्रयास, उपलब्धि र चुनौतीहरू
- १.१३ सार्वजनिक संस्थाको व्यवस्थापन
- १.१४ नेपालमा नागरिक उड्डयनको विकास, चुनौती र समसामयिक अवस्था
- १.१५ विकासमा सूचना प्रविधिको महत्व
- १.१६ विकासमा वैदेशिक सहयोगको भूमिका र यसको उपयोग
- १.१७ मानव विकास

२. व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता

- २.१ सार्वजनिक जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व
- २.२ व्यावसायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयामहरू
- २.३ सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको प्रवर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
- २.४ भ्रष्टाचार निवारण तथा भ्रष्टाचार निवारणका लागि गरिएका व्यवस्थाहरू

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धी	(क)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
जम्मा		१००	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०	४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

१. लेखा र लेखा प्रणालीको परिचय

- १.१ लेखापालनको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य र महत्व
- १.२ दोहोरो लेखा प्रणालीको सिद्धान्तहरू र सो सम्बन्धी खाताहरू
- १.३ खाताका प्रकार र डेबिट र क्रेडीटका नियमहरू
- १.४ लेखाङ्कन प्रणालीका आधारहरू : नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र मिश्रितमा आधारित
- १.५ लेखा सम्बन्धी विभिन्न शब्दावलीहरूको ज्ञान
- १.६ The difference between the Income & Expenditure Account and the Receipts & Payments account
- १.७ लेखाप्रणालीका क्षेत्रहरू : वित्तीय लेखांकन, व्यवस्थापन लेखांकन, लागत लेखांकन, आम्दानी लेखांकन, जिम्मेवारी लेखांकन (लागत केन्द्र, मुनाफा केन्द्र, लगानी केन्द्र), मूद्रा स्फिति लेखाङ्कन र कर लेखाङ्कन
- १.८ वित्तीय लेखांकन (Nature, Scope, Purpose and Objectives and Function), व्यवस्थापन लेखांकन (Nature, Scope, Purpose and Objectives and Function Distinction between Financial & Management Accounting, Application of Management Accounting In Management Decision Making, Decision regarding alternative choices, Capital Budgeting Decision)

२. लेखा अभिलेख

- २.१ लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरूको वर्गीकरण
- २.२ आधारभूत खाताहरू सम्बन्धी जानकारी
- २.३ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)को अर्थ, विशेषता र उद्देश्य तथा सन्तुलन परीक्षण तयार पार्ने विधिहरू, सन्तुलन परीक्षण नमिल्ने कारणहरू र मिलाउने तरीका
- २.४ लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरू तथा सुधार गर्ने तरीका
- २.५ बैंक मौज्जात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरू
- २.६ पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
- २.७ लेखांकन नीतिहरू : ह्रास कट्टी, वक्यौता व्यवस्थापन, खरीद व्यवस्थापन, जिन्सी खर्च र मुल्यांकन, चालु पूंजी व्यवस्थापन
- २.८ नेपाल लेखा मापदण्ड (Nepal Accounting Standard)
- २.९ Accounting for Value Added Tax
- २.१० Chart of Accounts
- २.११ Accounting principles and policies
- २.१२ लेखापालनमा देखापर्ने सैद्धान्तिक तथा प्रक्रियागत समस्याहरू र समाधानका खोजी

३. आर्थिक विवरणहरू

- ३.१ लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
- ३.२ कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखांकन र खातामा प्रविष्टि
- ३.३ आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी (Preparation of Financial Statements)
 - ३.३.१ आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement)
 - ३.३.२ बासलात (Balance Sheet)
 - ३.३.३ नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement)

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.३.४ फण्ड प्रवाह विवरण (Fund Flow Statement)
 - ३.४ वित्तीय/आर्थिक विवरण विश्लेषण
 - ३.४.१ Ratio Analysis (Liquidity Ratio, Profitability Ratio, Activity Ratio, Leverage Ratio)
 - ३.४.२ Analysis of Common-size Statement
 - ३.४.३ Horizontal Trend Percent Analysis
 - ३.४.४ RADAR Chart
 - ३.४.५ DuPont Analysis
 - ३.५ The users of accounting information and their needs
 - ३.६ Qualitative Characteristics of Accounting Information
 - ३.७ The significance and limitations of accounting information
 - ३.८ कोष लेखांकन र आयोजना लेखांकन
 - ३.९ वैदेशिक मुद्रामा कारोवारको लेखांकन
 - ३.१० रकमान्तर तथा सोधभर्ना लेखांकन
 - ३.११ ह्रास कट्टीका तरीकाहरु
 - ३.१२ लेखांकन समायोजनहरु
 - ३.१२.१ Accruals and Outstanding
 - ३.१२.२ Prepaid Expenses
 - ३.१२.३ Reconciliation of Accounts
 - ३.१२.४ Adjustments
 - ३.१३ Long-Term Investment Decision
४. लेखा परीक्षण तथा नियन्त्रण
- ४.१ लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
 - ४.२ लेखापरीक्षणको संवैधानिक एवं कानूनी आधारहरु
 - ४.३ आन्तरिक नियन्त्रण, आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षणको उपादेयता, महत्व र यसका तरीकाहरु
 - ४.४ कार्यमूलक लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन लेखा परीक्षण र कर लेखापरीक्षण (Tax Audit) सम्बन्धी जानकारी
 - ४.५ लेखापरीक्षण टिपोट
 - ४.६ बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
 - ४.७ जालसाजी अनुसन्धानका तरीकाहरु
 - ४.८ आर्थिक अनुशासन र लेखापरीक्षण
 - ४.९ सार्वजनिक लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार
 - ४.१० महालेखा परीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार
५. आर्थिक प्रशासन
- ५.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
 - ५.२ बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
 - ५.३ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण । Program Budget, Performance Budget, Zero base Budget
 - ५.४ वित्तीय योजना
 - ५.५ एकल खाता कोष : परिचय, उद्देश्य, विषेशता तथा महत्व

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ५.६ कर : अर्थ, उद्देश्य, प्रकार तथा महत्व
- ५.७ सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
- ५.८ आर्थिक प्रशासनमा जिम्मेवारी र जवाफदेही: (आर्थिक कारोवारमा वित्तीय तथा प्रशासकीय जवाफदेहीको आवश्यकता, आर्थिक प्रशासनमा प्रशासकीय प्रमुखहरूको जिम्मेवारी र जवाफदेहीको व्यवस्था, आर्थिक अनुशासनको मौजूदा स्थिति र समस्या)
- ५.९ आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति र विदेशी विनिमय नीति
- ५.१० नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्वका श्रोतहरू
- ५.११ लिलाम सम्बन्धी व्यवस्था

६. ऐन, नियमहरू र नागरिक उड्डयन सम्बन्धी जानकारी

- ६.१ लेखा परिक्षण ऐन, २०४८
- ६.२ आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली २०५९
- ६.३ गैर सैनिक हवाई उडान ऐन, २०१५ र गैर सैनिक हवाई उडान नियमावली, २०५२
- ६.४ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- ६.५ नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
- ६.६ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- ६.७ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- ६.८ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
- ६.९ नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
- ६.१० सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- ६.११ भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- ६.१२ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- ६.१३ आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०६४
- ६.१४ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ६.१५ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
- ६.१६ जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- ६.१७ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- ६.१८ हवाई नीति २०६३

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)		
विषय	जम्मा अङ्क भार	प्रश्न संख्या
सेवा सम्बन्धी	१००	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० ४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०